

magyar műhely

roc_art

II. MODERNBŐL AZ AVANTGÁRDBA (1969-80)

A csehszlovákiai bevonulás után a disszidens magyarok szervezetei joggal tartottak attól, hogy a korábbi támogatások elapadnak, és azokat a Nyugatra „menekült” cseheknek adják. A nyomdai vállalkozást indító műhelyesek is csak reménykedhettek abban, hogy az amerikai „könyvszegélyző” egyesület továbbra is vásárolja a lapot 2-300 példányban.

Egy szakszervezeti iskolában **csak** a nyomdászat alapjait tanultuk meg. Igazán szedők a gép mellett lettünk. Dolgozott a nyomdában egy Ghelcer nevű idős, orosz zsidó ember, aki a forradalom idején **menekült** Franciaországba. **Ő** volt a mi mesterünk. Amikor látta, hogy nem tíz ujjal, hanem csak kettővel vagy négyel szedünk, vonalzóval ütött az ujjunkra...

Rossz hírem van! Az amerikaiak lemondták az előfizetést. A tavaly márciusi Jékely Zoltán vers miatt. Erkölcstelen pornográfiának minősítette valaki...

Csődöt kell jelentenünk...

'69-ben a hat szám megjelenhet. Ennyi... De ha gépünk nincs is, magyar, angol, német, román és lengyel betűkészleteink, **a** megrendelőink megvannak.

Fiúk, mi eltartunk titeket, de a nyomdát nem tudjuk kifizetni. A sztrájkok már úgyis a padlóra küldtek minket!

...és a

MAGYARORSZÁGI ELŐFIZETÉSEK?

Az elvtárs előfizetne a Magyar Műhelyre?

Igen...

Miért akar egy Párizsban megjelenő lapot olvasni?

Az egy művészeti újság...

Tudjuk. Magyarországon is több irodalmi lap van...

Igen. Mind jó, és pont a tájékozódás miatt lennék előfizető...

Tehát: nem elégedett a hazai tájékoztatással ???

ELADÓ

OH!

Te nem tanultál Marxizmust? Az imperializmus fakastörvénye az, hogy a nagy hal megeszi a kis halat...

Hát a mi csődbe ment kis nyomdánkat egy nagy nyomda sem akarja éppen bekebelezni...

Beszéljetek Ioan Cuşával. Neki nagy nyomdája van, de nincsenek szedői. Eddig is ti szedtéték a kiadványait, és vele évek óta jó a személyes kapcsolatunk. Hátha ő lesz a nagy hal...

IOAN CUŞA

A nyomda, ahol a helyet bérelte a Magyar Műhely, a tartozások fejében lefoglalta a szedőgépeket. A lap megjelenése is bizonytalan. Allítólag egy ismert román nyomdással tárgyalnak, aki Szabad Európás ösztöndíjjal került Párizsba. Ő adta ki

Cornelin Zelea Codreanunak, a Conducatornak, a Vaszárda vezérének az elméleti írásait is...

„Végül meggyőztük Ioant, hogy a nagy halnak le kell nyelnie a kis halat. Jó ötletnek látta, hogy a nyomdájában mi csináljunk egy szedőrészeletet. Ő megveszi a gépet, és ha egy év alatt bizonyítjuk, hogy a szedőrészelet életképes és munkánk van, akkor ő fejleszti a szedést és fizetést is ad. Addig megannyi a fizetésünk, amennyi munkát szerzünk magunknak. A mi kérésünk az volt, hogy félállásban akarunk dolgozni. Tehát Papp Tiborral ketten egy melós-nak számítottunk, fél fizetést kaptunk, és a Magyar Műhelyt esténként, hétvégeken tudtuk csinálni.”

A próbaév üzletileg jól sikerült. Az előfizetők mellett Csusa lett a Műhely legjelentősebb támogatója. Az új lapszámok egyre nehezebben készültek...

Az 1970-ben kiadott egyetlen szám is inkább különszám:
Füst Milán
 Szexuál-lélektani elmélkedések
 című kiadatlan írása az özvegy engedélyével jelent meg.

ÉS
MÁNDY STEFÁNIA verseskötete,
FERDINANDY GYÖRGY novellái, meg
 egy Kozocsa Sándor emlékkönyv.

Az évente megjelenő lapszámok mellett kiadott kötetekben egyre nagyobb szerepet kaphat a kísérletező tördelés...

Philippe Dôme költő barátom
Párizsba költözött. Neki is
Csüsa adott munkát...

Philippe

CHEVAL
MÉLUS OISEAUX
S ENVOLENT

LAJOS
KASSÁK

EDITIONS FATA MORGANA

Közös fordításunk
(Kassák Lajos: A ló meghal
a madarak kirepülnek) egy
Montpellier-i kiadónál
jelent meg 1970-ben.

A **Convergences** kudarca után újra tervezni lehet
egy saját francia nyelvű lapot...

... és a Műhely is maradjon az,
aminek kitaláltuk. Ne kiadó
csupán, hanem a kísérletező
alkotások fóruma. Minden kornak
megvan a maga modernje - az
elfogadottja, meg az avantgarde-ja,
ami, ha vitázva akár önmagával is, -de
továbbblendíti a modernet is. Az avantgarde nem stílus, hanem a
művészethez, a valósághoz való alkotói magatartás. Tekintsük
át, hová jutottunk, és lép-
jünk tovább.

A címlappal is...

magyar
műhely

antológia 1
antológia 1
bakucz józsef
bakucz józsef
bujdosó alpár
bujdosó alpár
cselényi lászló
cselényi lászló
dedinszky erika
dedinszky erika
erdély miklós
erdély miklós
hernádi gyula
hernádi gyula
horváth elemér
horváth elemér
karátsón endre
karátsón endre
kassai györgy
kassai györgy
kemenes-géfin lászló
kemenes-géfin lászló
keszei istván
keszei istván
mándy stefánia
mándy stefánia
máté inre
máté inre
mátrai eszter
mátrai eszter
nagy páli
nagy páli
papp tibor
papp tibor
parancs jános
parancs jános
páskándi géza
páskándi géza
thinsz géza
thinsz géza
vitéz györgy
vitéz györgy

antológia 2
antológia 2

albert pál
albert pál

andrás sándor
andrás sándor

baránszky-jób lászló
baránszky-jób lászló

ferdinandy györgy
ferdinandy györgy

hanák tibor
hanák tibor

halász györgy
halász györgy

határ győző
határ győző

kibédi varga áron
kibédi varga áron

lehoczky gergely
lehoczky gergely

marsall lászló
marsall lászló

márton lászló
márton lászló

oravecz imre
oravecz imre

orbán ottó
orbán ottó

siklós istván
siklós istván

szentjóbny tamás
szentjóbny tamás

tolnai ottó
tolnai ottó

Kassák özvegye Párizsban járt, amikor eladott Svájcban egy képet a mestertől, s ebből 1200 svájci frankot felajánlott a díjra.

A Magyar Műhely a várakozással ellentétben nem szűnt meg, de ismét különszámokat (két antológiaszámot) adott ki. A szerkesztők szemléletváltását tükrözi, hogy a válogatás nyitottabb az avantgarde felé. (Cselényire és Szentjóbnyra érdemes figyelni!).

A szerkesztőség a lap alapításának 10 éves jubileumára készül, és a **Korszerűség, kortárs-irodalom** jegyében tervez összejövetelt 1972-ben a Párizs melletti Marly-le-Roi-ban.

A Magyar Műhely szerkesztősége Kassák Lajos barátainak támogatásával Kassák Lajos alapítványt létesített, melynek célja, hogy az alaptőke kamataiból — Kassák Lajos emberi magatartása és művészi hitvallása szellemében — kiadja a KASSÁK-DÍJ-t.

A Kassák alapítványt a díjkiosztó bizottság tagjai: Kassák Lajosné, Schöffer Miklós, a Magyar Műhely három szerkesztője: Márton László, Nagy Pál, Papp Tibor, valamint a gazdasági ügyintéző: Rosenberg Ervin gondozzák.

A KASSÁK-DÍJ-t olyan avant-garde szellemű, tehetséges fiatal kaphatja meg, aki irodalomban vagy képzőművészetben sokat ígérő eredményt ért el. A KASSÁK-DÍJ első alkalommal 1972 májusában kerül kiosztásra.

A 40-dik szám is tematikus: ebben az 1-39 számok teljes tartalmát feldolgozta Kozocsa Sándor. Az indexeket tartalmazó számból többet is hazaküldök. Nagyon jól használható!!!

Ennek az összegnek az éves kamatából a Műhely szerkesztőségében lakva két hetet el lehet tölteni Párizsban...

1972
június
23-24-25.

Mály-le-Roi

1972 májusában 10 éves a Magyar Műhely. Ebből az alkalomból a szerkesztőség találkozóra hívja meg a folyóirat munkatársait, melyen a világ minden tájáról érkező résztvevők a mai irodalom problémáiról, műveikről és terveikről fognak beszélni.

„A Műhely-találkozók hangulata hihetetlenül bensőséges és csillagszóróként színporkázó volt, ami az érkezéssel kezdődött, az egymást még soha nem látott, de névről jól ismert költők, írók, irodalombarátok találkozása, ami bizonyos esetekben két világ hullámainak egymásba fonódását is jelentette. A találkozó hivatalos megnyitása általában kora délután esett meg, ami mindig rövid volt, amit rögtön valamilyen előadás vagy művek bemutatása követett. A közös vacsorát ismerkedési est követte, melynek kezdeti fénypontja a Kassák-díj kihirdetése volt. Az első találkozón adták át az 1971. évi Kassák-díjakat is. **BAKUCZ JÓZSEF** és **SZENTJÓBY TAMÁS** költők kapták, és hogy kötetet ad ki írásaikból a Magyar Műhely.”

DERRIDA

Allen Ginsberg

HABERMAS

1972

KASSÁK LAJOS DÍJ

Az 1972. évi Kassák Lajos díjat **JOVANOVICS GYÖRGY** szobrász és **ORAVECZ IMRE** költő kapta párizsi ösztöndíj formájában.

Ezzel is úgy voltam, mint ahogy a rendszerrel: adott, nincs mit tenni ellene. Vagy elmegy az ember, vagy itt marad. Vagy abba hagyja...

A mai modern túllép a hagyományos műfajokon és nyelveken. Az alkotás - akár irodalom, akár képzőművészet vagy zene - e műfajok köztes terében jön létre. A performance, a happening Kaprow óta nem kísérlet! Bevonja az alkotás folyamatába a nézőt. Az irodalom is régóta nyit az olvasó és a látvány felé tipográfiával, a szöveg képével. Ezeket a kísérleteket fogjuk támogatni.

Én a tartalmat félttem a formai kísérletektől. A minőséget! Meg az olvasót, aki nem érti...

A művészet mindig experimentális! Kísérletezés nélkül meghal...

Rendszeressé tennék ezeket a találkozókat, **ÉS** az otthoni meghívottaknak csak az utiköltséget kellene vállalniuk. Ezek a személyes találkozások ellenőrizhetetlenné teszik a csoportot. Az is biztos, hogy nem csak a művészetről esik szó a magánbeszélgetéseken. A szerkesztőség átalakítását is tervezik, talán mert Papp Tibor, Nagy Pál és Philippe Dôme d'atelier címen francia nyelvű avantgarde lapot és kiadót alapított.

magyar műhely – d'atelier ■ paris

éditions « d'atelier »

Folyóiratunk támogatására megalakult a Magyar Műhely — Írók és Olvasók Szervekezete. Vezetői: Bujdosó Alpár és Megyik János.

philippe dôme
(indices)

michel deguy
reliefs

Akkor minden kiadványra ráírjuk, hogy
„A MAGYAR MŰHELY
KÜLÖNSZÁMA!”

Az adóhatóság
nem adta meg
a non-profit
státuszt...

Az 1973. évi Kassák Lajos díjat

PHILIPPE DÔME költő kapta 2 hét magyarországi ösztöndíj formájában.

Bakucz József (New-York), Bujdosó Alpár (Bécs), György Lóránt (London), Dedinszky (Köln), Elemér (New-York), Kemény György (Párizs), Kertész János (Montreal), Megyik János (Bécs), Nászti Ervin (Párizs), Nagy Pál (Párizs), Nánth Sándor (Berkel-Enschot), Papp Tibor, (Párizs), Papp Tibor (Párizs), Talnai Ottó (Ujvidék), Thinsz Géza (Stockholm) Vitéz György (Montreal)

Az 1974. évi Kassák Lajos díjat

ERDÉLY MIKLÓS író kapta Kollapszus orv. kötetének kiadása formájában, és **TANDORI DEZSŐ** költő párizsi ösztöndíj formájában.

LITTÉRATURE A L'ÉPREUVE címmel nyílt meg, 1977 június 15-én, a Georges Pompidou-ról elnevezett új párizsi művelődési központban a d'atelier-csoport kiállításán. A Magyar Műhely francia nyelvű testvérpajza körül néhány év alatt kialakult író-csoport tagjai: Philippe Dôme, Claude Minière, Bruno Montels, Nagy Pál és Papp Tibor. A szöveg könyvön túli lehetőségeit kereső több éves munka elismerése a világhírű intézmény meghívása. A három hétig nyitva tartó kiállításon a nyomdatechnika minden régi és új vívmányát, s a fokozottabb vizualitási lehetőségeit kihasználó műveket húsz méter hosszú s egy méter széles műanyag-felületre felvitt köös szöveget, s egyénileg készített, külön-böngő alapanyagokat és sokszorosított eljárásokat felhasználó szöveges gyűjteményt állt ki, valamint diafil és diákat vetít a d'atelier-csoport.

Nem jó az, ha elavult modellekkel akarjuk az új jelenségeket értelmezni, mert az új jelenségek — különösen a művészetben — nem vállalják a hagyományos művészetfogalmakat, hanem épp megtagadják azokat.

Folyt. köv.

20-an vagyunk
9 országból...

Bujdosó Alpár

Legyenek évente találkozók, felváltva Párizsban és Bécsben. Mi vállaljuk a bécsi találkozók lebonyolítását. Talán oda az otthoni szerzők is könnyebben el tudnak jönni...

Miután Papp Tibor körülményes úton hozzájutott Mallarmé utolsó kötetének - Kockadobások - a szerző által korrigált nyomdai kefelevonatához, kiderült, hogy a kiadások nem vették figyelembe a szerző tipográfiai megjegyzéseit. A d'atelier felvállalta, hogy kiadja a kötetet úgy, ahogyan azt Mallarmé látni szeretne volna.

Hát így történt, hogy a kötet kritikai (BETŰHŰ) kiadása egy Párizsban megjelenő magyar irodalmi lap francia nyelvű különszámaként jelent meg...

A Műhelyben pedig Petőfi S. János tanulmányt írt A mondatgrammatikától egy formális szemiotikai szövegelméletig címmel.

...és a Kassák Lajos díjat:

- '75 **HARASZTY ISTVÁN** szobrászművész kapta párizsi ösztöndíj formájában.
- '76 **DR. NAGY KÁROLY** egyetemi tanár kapta Schöffner M. alkotása formájában.
- '77 **BEKE LÁSZLÓ** művészettörténész kapta
- '78 **BUJDOSÓ ALPÁR** kapta kötetének kiadása formájában, és a Kassák-díj zsűrije meghívta zsűritagnak.
- '79 a budapesti **KISZ Központi Művészegyüttes ÚJ ZENEI STÚDIÓJA** kapta.